

Technische vragen voor de Raadscommissie van 29 september 2021

Vragen van : CDA, Christen unie GroenLinks
aan wethouder : B.Heller
over : Transitievisie Warmte Hilversum

Schriftelijke vragen CDA, Christenunie, Groen Links over Manifest Isolatieprogramma

In voorbereiding op raadscommissie 29 september 2021 over Warmtevisie

Aanstaande woensdag 29 september staat in de raadcommissie de Transitievisie warmte op de agenda. Een van de uitgangspunten is dat wordt ingezet op isolatie en energiebesparing als een belangrijke eerste stap in de energietransitie.

In Hilversum hebben we namelijk een bijzonder groot percentage vooroorlogse en vroeg naoorlogse woningen, die zonder isolerende maatregelen een lage energielabel G hebben. De beste energie is daarom bespaarde energie. Voor elke kWh of m3 gas die bespaard wordt hoeft geen duurzame energie te worden opgewekt.

CDA, ChristenUnie en GroenLinks, ondersteund door NVDE, Natuur & Milieu, Consumentenbond, Energie-Nederland, Koninklijke Bouwend Nederland, Techniek Nederland en VENIN hebben de handen ineengeslagen en de isolatiehandschoenen opgepakt door samen, in het Manifest Isolatieprogramma te komen met 12 concrete voorstellen met breed draagvlak om sneller, slimmer en socialer te isoleren.

Wij vragen het college om kennis te nemen van deze 12 voorstellen en aan te geven op welke manier deze zijn meegenomen in de warmtevisie, danwel in de verdere uitwerking kunnen worden meegenomen.

Verder hebben we de volgende concrete vragen:

1. Waar ligt de prioriteit in de aanpak van energiebesparing? Hoe wordt ervoor gezorgd dat gestart wordt bij de slechtst geïsoleerde woningen waar in korte tijd de meeste energiewinst te halen valt?
2. Hoe worden vraag en aanbod slim op elkaar afgestemd? Is de gemeente bekend met de contingentenaanpak en hoe wordt die in Hilversum ingezet?
3. Hoe wordt de isolatieopgave bereikbaar gemaakt voor inwoners met lage inkomens en hoe wordt energiearmoede voorkomen?
4. Op welke manier wordt er samengewerkt met lokale vakmensen, energie- en budgetadviseurs, zodat gezamenlijk en effectief wordt ingezet op de goede isolatieaanpak?
5. Welke aandacht geeft de gemeente aan de opleiding van lokale vakmensen en ondersteuning van startende bedrijven in de isolatie en energiebranche?
6. Hoe stimuleert de gemeente het gebruik van milieuvriendelijke isolatiematerialen en de inzet van schone en duurzame energiebronnen die passen binnen de uitgangspunten van het Schone Lucht Akkoord?
7. Welke afspraken zijn of worden gemaakt om de welstand mee te laten werken in de energietransitie, zodat goede isolatie van monumenten mogelijk wordt gemaakt?
8. Is de begroting voor de uitvoering Transitievisie Warmte te specificeren?
9. Zijn de ambities te kwantificeren?

antwoord -penvoerder is Bas de Jong tel: 0623035041

De fracties van CDA, Christen unie en GroenLinks hebben (technische) vragen gesteld bij agendapunt 6 van de commissievergadering raadszaal van 29 september 2021. De vragen en antwoorden hierop vindt u hieronder

In antwoord op de algemenere vraag met betrekking tot het Manifest Isolatieprogramma:

De aanpak zoals voorgesteld in het door u aangehaalde manifest past 1 op 1 op de aanpak zoals we die in de Transitievisie Warmte voorstaan. Daarbij moet wel de kanttekening worden gemaakt dat het manifest is geschreven vanuit het perspectief en rol van de rijksoverheid (het manifest is namelijk gericht op de rijksoverheid). Dat betekent dat een aantal van de voorgestelde maatregelen de verantwoordelijkheid van het Rijk betreffen. Echter de denklijn die impliciet in het manifest is verwoord is ook de denklijn en aanpak van de TVW die nu aan u voorligt. Daarin wordt namelijk ook ingezet op de individuele huiseigenaar (incl. woningcorporaties en VVE's), die met hun woning aan de slag gaan. De basis ligt in het met de markt onder de koepel van het regionaal energiedienstenbedrijf (EDB) ontwikkelen en aanbieden van product-markt-combinaties (PMC's) op basis van woningtypen. Daarin gaan we dit actief aan de man brengen zodat huiseigenaren zelf aan de slag kunnen. Concreet passen we deze aanpak nu al toe in bijvoorbeeld rondom het Acaciapark. Dit is ook in lijn met de door u aangehaalde contingentenaanpak. In de TVW van Hilversum zijn de 12 bouwstenen (voor zover de gemeente daar zelf invloed op heeft) terug te herkennen in een lokale vertaling. Als we de bouwstenen van het manifest langslopen:

1. *Sneller: verdrievoudig het isolatietempo*

Isolatie is onderdeel van de te ontwikkelen PMC's door het EDB. Om inwoners van Hilversum daarbij aanvullend te ondersteunen bieden we al jaren een duurzaamheidslening aan. Op 28 september heeft het college daarvoor ingestemd met een raadsvoorstel ter vaststelling van een nieuwe verordening Duurzaam Wonen Lening Hilversum, waarmee er meer financieringsmogelijkheden worden geboden aan huiseigenaren.

Voor wat betreft de slechts geïsoleerde woningen, de laagste energielabels, is er sprake van een onrendabele top. Daarmee zijn PMC's zoals eerder beschreven niet rond te krijgen en zijn we als Hilversum afhankelijk van (externe) financiering door het Rijk. Op Rijksniveau wordt hierover op dit moment nagedacht (vouchersysteem, gebouwgebonden financiering, etc.);

2. *Slimmer: bundelen van vraag en aanbod*

Dit krijgt vorm met de lokale aanbieders uit de installatie- en bouwbranche door het ontwikkelen van de PMC's in de vorm van arrangementen. In deze arrangementen zitten ook isolatiemaatregelen en financieringsmogelijkheden opgenomen. De arrangementen zijn pakketten van maatregelen die zijn toegespitst op woningtypen in Hilversum. Het organiseren van deze arrangementen vanuit de markt is door de regio belegd bij het Energiedienstenbedrijf EDB). Ook Hilversum participeert in het EDB en maakt gebruik van hun diensten.

3. *Socialer: extra ondersteuning voor lage inkomens*

Zoals eerder aangegeven bieden we daarvoor duurzaamheidsleningen aan en gaan we met de uitkering van de Regeling Reductie Energiegebruik Woningen 5000 huishoudens waarvan 4000 huurders financieel ondersteunen bij hun besparingsmogelijkheden;

4. *Benut de kracht van de lokale gemeenschap.....*

Een belangrijke rol in de energietransitie is weggelegd voor de energie coöperaties. De insteek is om i.s.m. de coöperaties en het EDB ontwikkelde PMC's (maatwerkpakketten per woningtype) actief te stimuleren bij inwoners, bijvoorbeeld via aanpakken zoals dit jaar rond het Acaciapark plaatsvindt, waarbij zoveel mogelijk eigenaren van het betreffende woningtype actief worden benaderd. Daarnaast is in de TVW een

afweegkader participatie opgenomen om adequaat om te gaan met burgerinitiatieven in de energietransitie. Tot slot werkt het EDB met lokale aannemers en installateurs;

5. *Lokale isolatieteams bieden maatwerk*

Zie onder 4

6. *Voor vakkundige isolatie zijn vakmensen nodig*

Het ondersteunen in het opleiden en begeleiden van vakmensen is ook onderdeel van de opdracht aan het EDB en in dat kader heeft het EDB nauw contact met de betreffende bedrijven, Bouwmensen in Bussum en middelbare en hogere vakopleidingen in de regio, maar ook daarbuiten. Daarnaast hebben de vakopleidingen en de branche ook zitting in het bestuur van de EDB.

Tevens is er een Human Capital Agenda vanuit de MRA die als doel heeft dat er voldoende technische mensen beschikbaar zijn en komen. Hilversum participeert in deze agenda.

7. *Pak isolatie niet geïsoleerd aan*

Zoals gezegd worden PMC's ontwikkeld om woningen aardgasvrij te maken. Daar is isolatie onderdeel van, maar gaat het ook om de installatie. Als het gaat om isolatie kijken we samen met provincie en omgevingsdienst, in bijvoorbeeld de PAW Meent, daarbij ook hoe we dit natuurinclusief kunnen doen.

Voor de PMC's die worden ontwikkeld is het uitgangspunt gebruik te maken van gecertificeerde materialen ten aanzien van duurzaamheid en milieuaspecten, zoals circulariteit. Het EDB en haar partners richten zich met dit gegeven op het realiseren van betaalbare realistische businesscases. Daarbij sluiten zij aan op de beschikbare warmtebronnen en de keuze die daarover door de gemeente of op wijkniveau worden gemaakt. Hilversum heeft als beleid om daarin geen biomassa toe te passen.

8. *Gezondheid en milieuvriendelijk isoleren*

Zie onder 7

9. *Haal welstand uit de nee-stand*

Dit wordt nader uitgewerkt onder uitvoeringslijn 5 uit de TVW (zie TVW, blz 33). Van belang daarbij is te noemen dat op dit moment de welstandsnota wordt herzien, waarin dit aspect wordt meegenomen;

10. *Maak subsidies en financiering eenvoudiger en aantrekkelijker*

Zie onder 2 en 3

11. *Boter bij de vis*

Zoals aangegeven zet de gemeente vol in op de mogelijkheden die zij heeft ten aanzien van financiële en inhoudelijke ondersteuning. Daarbij wordt in de TVW wel geconcludeerd dat verdere ondersteuning, bijvoorbeeld het overbruggen van de onrendabele top bij veel woningen, mede afhankelijk is van Rijksbijdragen en beleid.

12. *Volhouden!*

Uiteraard. De energietransitie is een zaak van lange adem. Iedere vijf jaar zal de TVW worden herzien in samenhang met de ervaringen, inzichten en kennis van dat moment

De beantwoording van de specifieke vragen:

1. Waar ligt de prioriteit in de aanpak van energiebesparing? Hoe wordt ervoor gezorgd dat gestart wordt bij de slechtst geïsoleerde woningen waar in korte tijd de meeste energiewinst te halen valt?

Zie boven

2. Hoe worden vraag en aanbod slim op elkaar afgestemd? Is de gemeente bekend met de contingentenaanpak en hoe wordt die in Hilversum ingezet?

Zie boven

3. Hoe wordt de isolatieopgave bereikbaar gemaakt voor inwoners met lage inkomens en hoe wordt energiearmoede voorkomen?

Zie boven

4. Op welke manier wordt er samengewerkt met lokale vakmensen, energie- en budgetadviseurs, zodat gezamenlijk en effectief wordt ingezet op de goede isolatieaanpak?

Zie boven

5. Welke aandacht geeft de gemeente aan de opleiding van lokale vakmensen en ondersteuning van startende bedrijven in de isolatie en energiebranche?

Zie boven

6. Hoe stimuleert de gemeente het gebruik van milieuvriendelijke isolatiematerialen en de inzet van schone en duurzame energiebronnen die passen binnen de uitgangspunten van het Schone Lucht Akkoord?

Zie boven

7. Welke afspraken zijn of worden gemaakt om de welstand mee te laten werken in de energietransitie, zodat goede isolatie van monumenten mogelijk wordt gemaakt?

Zie boven

8. Is de begroting voor de uitvoering Transitievisie Warmte te specificeren?

Zie par. 2.4 van de TVW. Er is op dit moment geen nadere specificering te geven. Dit is onderdeel van de uitvoering in de uitvoeringslijnen en zal ook worden meegenomen in het monitoringsplan van het programma energietransitie. Daarbij is zoals ook in de TVW wordt aangegeven maatgevend welke financiële middelen het rijk nog vrij maakt voor de energietransitie.

9. Zijn de ambities te kwantificeren?

Zoals aangegeven bij de uitgangspunten in de TVW wil Hilversum in 2040 aardgasvrij zijn. Daarnaast heeft Hilversum zich gecommitteerd aan de klimaatdoelstellingen uit het klimaatakkoord en wil Hilversum in 2050 klimaatneutraal zijn. In de uitwerking van de uitvoeringslijnen zullen deze doelstellingen nader worden uitgewerkt naar concrete resultaten en in die zin ook terug komen in het monitoringsplan van het programma energietransitie. Wel is in de afspraken met het EDB en de woningcorporaties deze doelstelling geconcretiseerd, wat neer komt op het gemiddeld 4000 woningen per jaar die in de regio van het aardgas worden gehaald. Daarnaast zet Hilversum vanuit de PAW Hilversumse Meent in op het vóór 2028 aardgasvrij maken van 624 woningen in het Noordelijke deel van de Meent.